

কাৰ্বিসকল

কাৰ্বিসকল অসমৰ এটি প্ৰধান জনজাতি। বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই আমেৰিকাৰ আৱিষ্কাৰক কলম্বাছৰ সৈতে তুলনা কৰি কাৰ্বিসকলক অসমৰ কলম্বাছ বুলি আখ্যা দিছিল। এই উক্তি যুক্তিসহকাৰে সমৰ্থন কৰিছিল কলিকতাৰ বিখ্যাত ইতিহাসবিদ সুনীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ে।

বসতি অঞ্চল : অসমৰ সৌমাজতে থকা কাৰ্বি আংলৎ আৰু পশ্চিম কাৰ্বি আংলঙ্গইহ'ল কাৰ্বিসকলৰ প্ৰধান বসতি অঞ্চল।

দুয়োখন ঠাই সামৰি কাৰ্বি আংলৎ স্বায়ত্ত পৰিষদ গঠন হৈছে। ইয়াত ২৬-জন নিৰ্বাচিত সদস্য আৰু চাবিজনকৈ মনোনীত সদস্য আছে। সৰ্বমুঠ আসন ৩০-খন। ইয়াৰ মাটি কালি ১০,৩৪৩ বৰ্গ কিলোমিটাৰ।

ইয়াৰ বাহিৰেও শোণিতপুৰ, বিশ্বনাথ, লক্ষ্মপুৰ, কামৰূপ সোনাপুৰ আদি ঠাইতো কাৰ্বিসকল বসতি কৰা দেখা যায়। মণিপুৰ, নাগালেঙ্গ, মেঘালয়, অৰণ্যাচল আদি বাজ্যতো কম বেছি পৰিমাণে কাৰ্বিসকলৰ বসতি আছে।

সাঁজ-পাৰ - পুৰুষ আৰু নাৰীৰ পোচাক পৃথক। পুৰুষৰ আঁচুমূৰীয়া পে ছেলেৎ, চই হংথৰ, চই ইক, চই লক (কাৰ্বি জেকেট) পহ' আদিয়েই প্ৰধান। চই হংথৰ আজিকালি কাৰ্বি জেকেট বুলি পৰিচিত। পহ' (কাৰ্বি মাফ্লাৰ) ৪ আৰু ৫ ইঞ্চি বহল আৰু প্ৰায় পাঁচৰ পৰা ছয় ফুটলৈ দীঘল। ইয়াৰ দুয়োমূৰে বিভিন্ন বঙ্গৰ ফুল তুলি দিয়া হয়।

চেপান আৰু-প্ৰায় ৩ ইঞ্চি বহল আৰু দীঘলে প্ৰায় ৬ ফুট। দুয়োমূৰে কড়িৰে সম্মলিত বিশেষ চকচকীয়া ক'লা কাপোৰ। ইয়াক ডেকাল'বাসকলে ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়।

নাৰীৰ সাজপাৰ হ'ল পিনি, পেকক আৰু ঝানকক — তদুপৰি পে ছেলেৎ, পে খনজাৰি, পে ছাৰপি আদিয়ে প্ৰধান।

পিবা : ১'/ ফুটৰ পৰা ২ ফুট বহল আৰু ৬ ফুট দীঘল। দুয়ো মূৰে বিভিন্ন বঙ্গৰ ফুল তুলি কড়িৰে সম্মলিত বিশেষ চকচকীয়া ক'লা কাপোৰ। ইয়াক মহিলাসকলে নিজৰ কেঁচুৱাটিক বোকোচাত ল'বৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰে।

আ-অলংকাৰ : লেক হিকি, নথেংপী, ন'লাংপৎ, ন'জাংছাই, লেক কৰে, লেক পাংখাৰা, লাং আৰ', বই পাংখাৰা, বই পাহ আদিয়েই প্ৰধান।

উৎসব-পার্বণ : পেং হেমফু, বংকেব, চজুন আদিয়েই প্রধান। পেং হেমফু হ'ল ঘৰনা উৎসব। এই উৎসবত সাধাৰণতে তিনিটাকৈ পূজা থাকে। বিৎ আংলং, বুইচম আৰু পেং। এই তিনিটা পূজা বছৰৰ আবঙ্গণিতে কৰা হৰা যাতে বছৰৰ অপায়-অমংগল নহয়। ইয়াক কোৱা হয় ঘৰনা উৎসব।

চজুন উৎসব (Family festival) : এই উৎসব প্রতিবছৰে উদ্যাপন নহয়। ৪, ৫ বা ৯ বছৰৰ মূলে মূৰে কৰা হয়।

বংকেব উৎসব (Community Festival) : ইয়াক গাঁৰৰ উৎসব বুলি কোৱা হয়। এই উৎসব বছৰৰ আবঙ্গণিতে উদ্যাপন কৰা হয়। পূজাৰ মূল বেদীত চৰাই, ছাগলী, কলী আদি উচ্চৰ্ণা কৰি উপাসা দেৱতাৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে পূজা কৰা হয়।

ফৈদ : কাৰ্বুবিসকলৰ পাঁচটাকৈ ফৈদ আছে। এয়া হ'ল —

১) টিমুং, ২) টেৰন ৩) তেৰাং ৪) ইংহি ৫) ইংতি

এই প্রতিটো ফৈদত একাধিক উপফৈদ থাকে।

কাৰ্বু ঘূৰ মহোৎসব : প্রতিটো বছৰত ১৫-১৯ ফেব্ৰুৱাৰীত, এই মহোৎসব তাৰালাঙ্ঘ', ডিঝু চহৰত অনুষ্ঠিত কৰা হয়।

কাৰ্বুবিসকলৰ মাজাৰ অসমীয়া জাতীয় জীবনলৈ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অৱদান আগবঢ়াই আজিও স্মৰণীয় হৈ ৰোৱা কেইগৰাকীমান ব্যক্তিৰ বিষয়ে তলত চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল —

ছেমছলছিং ইংতি

তেওঁ হ'ল কাৰ্বু আংলঙ্গৰ স্বপ্নদ্রষ্টা আৰু কপকাৰ। ১৯১০ চনৰ ৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে পশ্চিম কাৰ্বু আংলঙ্গৰ টিকা পাহাৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। পিতাকৰ নাম খেংকুবছিং ইংতি আৰু মাকৰ নাম কথ মাধৰী (কাজিৰ তিমুংপী)। ১৯১৬ চনত গোলাঘাট মিছুন স্কুলত শিক্ষাৰ পাতনি মেলে আৰু ১৯২৮ চনত গোলাঘাট বেজৰকৰা হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰথম বিভাগত মেট্ৰিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে ওৱাহাটী কটন কলেজত অধ্যয়ন কৰে যদিও সেই সময়ত সাধীনতা আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অধ্যয়ন আধৰণা হয়। পিছত ১৯৩৩ চনত চিলেটৰ মুৰাবী চান্দ কলেজৰ পনা সুখ্যাতিবে চূড়ান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কাৰ্বু জাতিৰ প্ৰথম স্নাতক কৰে সুখ্যাতি অৰ্জন কৰে। তেওঁ স্নাতক ডিগ্ৰী গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত গোলাঘাট বেজৰকৰা হাইস্কুলত শিক্ষকতা কৰিছিল। ১৯৩৩ চনত মিকিৰ হিলচ ট্ৰেক গঠন হোৱাত ইংৰাজ চৰকাৰে তেওঁক মাতি আনি ১৯৩৪ চনত নগাঁও জিলাৰ শিক্ষা বিভাগত উপ-পৰিদৰ্শক পদত নিযুক্তি দিয়ে। তেওঁ নিজেই কেইবাখনো কাৰ্বু ভাষাৰ পাঠ্য পুঁথি লিখি অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয়সমূহত অতিবিঞ্চ পাঠ্য পুঁথি হিচাপে পাঠদান কৰায়। তেওঁ লিখা পুঁথিকেইখন হ'ল ‘বিতুছ আকিতাপ’, ‘কালাখা আকিতাপ’, ‘তেমপুৰু আৰু ব সী’।

ছামছিং হাথে

ছামছিং হাথে এজন লেখক, কবি, গীতিকাব, ঔপন্যাসিক, কথাছবি প্রযোজক, বাজনীতিক, সাহিত্যপ্রেমী ব্যক্তি। নগাঁও জিলার সকলটি মৌজার অসুর্গত পশ্চিতঘাট বা আর্হিকেলক গাঁৰত ১৯৪৮ চনৰ এপ্ৰিল মাহ ১৮ তাৰিখে তেওঁৰ জন্ম হয়। পিতৃৰ নাম জয়সিং হাথে আৰু মাতৃৰ নাম কাৰ্য্য টেবণপী। বাল্যকালতে পৰিয়ালটোৱে পুৰণি স্থান পৰিত্যাগ কৰি হংকুম নামৰ ঠাইলৈ স্থানান্তৰিত হয় আৰু তাতে স্থায়ীভাৱে বসতি কৰে। হংকুম প্ৰাথমিক বিদ্যালয়তে শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ হয়। পাছলৈ টীকা মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ত আৰু কামপুৰ মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। ডিফু চৰকাৰী বালক বিদ্যালয়ত ভৱিত হয় যদিও প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাত সেনাবাহিনীৰ চাকৰি কৰে। তিনি বছৰৰ পিছত চাকৰি ইন্সফা দি ১৯৬৭ চনত বৈঠালাংছ উচ্চ ইংৰাজী বিদ্যালয়ৰ পৰা হাইকুল শিক্ষাত পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈ উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৭৩ চনত স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

ভাষা-সাহিত্যৰ বিকাশ আৰু উন্নয়নৰ বাবে তেওঁ কেইবাখনো পুঁথি কাৰ্বু আৰু অসমীয়া ভাষাত প্ৰণয়ন কৰি প্ৰকাশ কৰিছিল। সেইবোৰৰ 'ভিতৰত নাম তাই হাস্টিগু', 'কাৰ্বু প্ৰণয়ী গীত', 'ছৰিন আলুন' (কাৰ্বু বামায়ণ) 'কুমলীন', 'ৰোমীৰ এমুঠি কাৰ্বু কৰিতা' (অনুবাদ) আৰু 'ছেৰ হনজেং' নামৰ গ্ৰন্থ উৎস্নেখযোগ্য। ১৯৮৩-৮৪ চনত কাৰ্বু লামেত আমেইব (কাৰ্বু সাহিত্য সভা) সাধাৰণ সম্পাদক ১৯৮৪-৮৫ চনত সভা পত্ৰিকা আসন অলংকৃত কৰে।

১৯৮৫ চনত বিধান সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ডিফু সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচিত হৈ অসম মন্ত্ৰীসভাত কেবিনেট মণ্ডিত লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ১৯৯৮ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ ১৩ তাৰিখে সকলোকে শ্ৰিয়মান কৰি ইহ সংসাৰৰ পৰা চিৰকালৰ বাবে বিদায় ল'লৈ। কাৰ্বু ভাষা-সাহিত্যৰ সাথক আৰু এজন পথপ্ৰদৰ্শক হিচাপে তেওঁৰ নাম আমাৰ মাজত সদায় অমৰ হৈ থাকিব।

বংলাং তেৰাং

কাৰ্বু সাহিত্যৰ পুৰোধা ব্যক্তি বংলাং তেৰাং জন্ম হয় ১৯০৯ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ ১০ তাৰিখে ডিলাই নদীৰ কাৰৰ নিহালাংছ নামৰ ঠাইত। তেৰেই কাৰ্বু সাহিত্যৰ প্ৰথম লিখিত কাপ প্ৰদান কৰে। দেউতাকৰ নাম ছাৰ তেৰাং আৰু মাকৰ নাম কাৰোঁ তিচংপী। তেওঁ ১৩ বছৰ বয়সৰ পৰা সাহিত্য বচন আৰম্ভ কৰিছিল। তেওঁ লিখা বিভিন্ন কিতাপসমূহ হ'ল— 'Word Book' 'আদাম আছুব' (বিবাহ নিয়াম) 'কাকাজেন', 'হাস্টিমু', 'ছেৰ হংথম', 'কাৰ্বু কপুছল', 'কাৰ্বু চ বংজে', 'আৰণ আতেং', 'বংলিন', 'ছাৰ আলুন' আৰু 'ছাৰ লামছুম'।

১৯৭৩ চনত কাৰ্বু সাহিত্য সভাৰ তৰফাৰ পৰা কাৰ্বু সাহিত্যৰ পুৰোধা ব্যক্তি পুৰুষৰ প্ৰদান কৰা হয়। অসম চিৰকালৰ তৰফাৰ পৰা এককালীন মাননী প্ৰদান কৰাৰ লগতে সাহিত্যিক পেঢ়ন প্ৰদান কৰে। এইজনা পুৰোধা ব্যক্তিয়ে সকলোকে এবি ২০০১ চনৰ জুলাই মাহৰ ১৭ তাৰিখে ইহলীলা সন্ধৰণ কৰে।

লংকাম তেৰণ

সু-সাহিত্যিক লংকাম তেৰণৰ জন্ম হয় ১৯৩২ চনত। তেওঁৰ দেউতাবৰ নাম ডিপ্লু তেৰণ আৰু মাকৰ নাৰু কাচাই হাফেপী। ১৯৫৭ চনত কাচে ৰংহাঁপীৰ লগত বিবাহ হয়। ১৯৬৪ চনত মিকিৰ পাহাৰ জিলা পৰিষদ জন সম্পর্কৰক্ষণী বিষয়া পদত মনোনীত হয়। তেওঁ কাৰ্বুৰি আদৰণাৰ সাধাৰণ সম্পাদক আৰু সভাপতি পদকো অলংকৃত হৈছিল। কাৰ্বুৰি সাহিত্য সভাৰ প্রতিষ্ঠাপক সভাপতি আৰু ১৯৮৬ চনৰ কামপুৰ অধিবেশনত অসম সাহিত্য সভাৰ উপ-সভাপতি পদতো কাৰ্যনির্বাহ কৰিছিল। বচিত, সংকলিত আৰু অনুদিত গ্ৰন্থ মুঠ ৪১-খন। তেওঁৰ দ্বাৰা বচিত প্ৰথমসমূহ হ'ল ‘বং কেছে’, ‘টামাহিদি’, ‘কিতাপ কিমি’, ‘কাৰ্বুৰি লামকুক’, ‘কাৰ্বুৰি জনগোষ্ঠী’, ‘কাৰ্বুৰি লামকুক-লামছেঁ’, ‘কাৰ্বুৰি ভাষা পৰিচয়’, ‘কাৰ্বুৰি লামতাঙ্গাম’ আদি।

প্ৰশ্নাৰলী

- ১। কাৰ্বুৰিসকলক অসমৰ কলম্বাচ বুলি কোনে কৈছিল?
- ২। কাৰ্বুৰিসকলৰ পৰম্পৰাগত সাজ পাৰৰ বিষয়ে লিখা।
- ৩। কাৰ্বুৰিসকলৰ উৎসৱ-পাৰ্বণ সম্পর্কে লিখা।
- ৪। কাৰ্বুৰিসকলৰ মূল ফৈদকেইটা কি কি?
- ৫। কাৰ্বুৰি সমাজৰ নাৰীসকলে পৰিধান কৰা কেইবিধমান সাজ-পাৰ তথা আ-অলংকাৰৰ নাম লিখা।
- ৬। চমুটোকা লিখা:

(ক) ছেমছনছিং ইংতি	(খ) ছামছিং হাফে
(গ) বংলং তেৰাং	(ঘ) লংকাম তেৰণ

● ● ●